

TRONDHEIM KOMMUNE

Miljøenheten

Ladestien barnehager

Trondheim eiendom

Vår saksbehandler
Rune Berg

Vår ref.
12/17205/ A10 &18
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
07.10.2013

Ladesletta barnehage - vurdering av drift etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Generelt om godkjenningsprosessen

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. trådte i kraft 01.01.1996. Forskriftens formål er å bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade. Godkjennings- og tilsynsansvaret er i forskriften lagt til det enkelte kommunestyre. I Trondheim er denne myndigheten delegert til miljøsjefen.

Forskriftens § 6 omhandler krav til godkjenning. Her heter det at virksomheter som omfattes av forskriften skal være godkjent av kommunestyret, og at søknad om godkjenning skal fremlegges for godkjenningsmyndigheten når det foreligger plan for etablering, utvidelse eller endring av virksomheten. Søknad om godkjenning skal inneholde dokumentasjon som viser hvordan virksomhetens eier vil sikre at virksomheten planlegges, etableres, drives og videreutvikles i samsvar med forskriftens bestemmelser. Forskriften tillegger leder av virksomheten ansvaret for at forskriften følges, mens eier av virksomheten er ansvarlig for at det etableres et internkontrollsystem.

Godkjenningen omfatter normalt både deler av de bygningsfysiske forholdene ved barnehagen og en rekke administrative og organisatoriske forhold knyttet til virksomhetens drift. I Trondheim kommune er godkjenning av barnehager delt i to faser; en plangodkjenning av byggeplaner før etablering og en driftsgodkjenning når barnehagen er kommet i drift. Ved driftsgodkjenning skal det være etablert et internkontrollsystem som ivaretar forskriftens bestemmelser.

Ladesletta barnehage hører til den kommunale enheten Ladestien barnehager. Barnehagen er tidligere driftsgodkjent, vedtak datert 05.12.2007, i midlertidig paviljong ved Lade alle 80. Ny bygning for barnehagen ble plangodkjent av miljøsjefen i vedtak datert 12.04.2012. Denne saken omhandler vurdering av driften ved Ladesletta barnehage. Tilsynsrapporten bygger på møte med barnehagens ledelse og befaring av Ladesletta barnehage den 24.09.2013.

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljøenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Tilstede ved tilsynet var:

Siri Sandstad, enhetsleder

Kristin Mortensen, fagleder

Solveig M. Busch fra Oppvekstkontoret

Bente Løvlie Høier og Rune Berg fra miljøenheten.

Saken omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

- *Avvik* defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- *Merknad* er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Beskrivelse av Ladesletta barnehage

Ladesletta barnehage hører til den kommunale enheten Ladestien barnehager. Ladesletta barnehage flyttet inn i nytt bygg i Lade alle' 80 den 1. august 2013. Barnehagen er dimensjonert for 158 plasser.

Internkontroll

I forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. § 4 om ansvar og internkontroll heter det at virksomhetens eier skal påse at det er etablert et internkontrollsystem ved enheten.

De fleste virksomheter som omfattes av ovennevnte forskrift vil samtidig være omfattet av forskrift av 22. mars 1991 nr. 159 om internkontroll som gjelder for helse, miljø og sikkerhetsområdet. I denne forskriften foreligger allerede en plikt til internkontroll og etablering av internkontrollsystem. I forskriften om miljørettet helsevern i barnehager og skoler anbefales det at internkontrollsystemer som allerede er etablert utvides til å omfatte krav fastsatt i denne forskriften. Eller sagt med andre ord at kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler integreres i allerede etablerte internkontrollsystemer ved enheten.

Ladesletta barnehage har etablert et internkontrollsystem og har i forbindelse med oppstart i nye lokaler startet en gjennomgang/revisjon av systemet for tilpassning til nåværende lokaler. Bestemmelser i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler er på en systematisk måte implementert i internkontrollsystemet. Barnehagens egne rutiner er i stor grad skriftliggjort og samlet i ulike permer/mapper, samt at noen rutiner er lagt inn i "Kvaliteket". Rutiner knyttet til brann, beredskap og smitte er skriftliggjort.

Barnehagens ledelse kjenner til forskriften og veilederen. Hovedansvaret for barnas arbeidsmiljø ivaretas av enhetsleder. Kontroll av uteområdet gjennomføres av driftsoperatør 2 ganger i året.

Det er etablert rutiner i forbindelse med oppbevaring og servering av mat (IK-Mat), men tilsynet avdekket at beskrevne kontroller (temperatur i kjøle- og fryseinnretninger samt vask av kjøleskap) ikke dokumenteres som beskrevet i systemet. Alle kontroller som gjennomføres må dokumenteres i form av beskrivelse av hvilke punkt som er kontrollert og signering med dato for gjennomførte kontroller. Det er også viktig at det er samsvar mellom det som skrives og det som faktisk gjøres.

Kommunens elektroniske avvikssystem benyttes i varierende grad av de ansatte, men meldes i stedet muntlig til leder. Mindre bygningsmessige avvik noteres i meldebok til driftsoperatøren som kvitter ut når avvikene er utført.

Barnehagen foretar revisjon av rutiner ved behov, men bør i tillegg gjennomføre en gjennomgang av internkontrollsystemet med tilhørende dokumentasjon (sjekklister, avviksrapporter, med mer) årlig for å sikre at rutiner er oppdaterte, samt for å avdekke systemsvikt og for å sikre erfaringstilbakeføring. Dette arbeidet bør inngå i en årsplan/handlingsplan el.l.

Rutiner og prosedyrer i internkontrollsystemet manglet dokumentstyring. For å unngå rot i rutiner og

skjema er det viktig at alle ark får dato og signatur som tegn på at de er gyldige. I kvaliteket skjer dokumentstyringen automatisk, men de rutinene som ikke ligger inn her må også være dokumentstyrt.

Beliggenhet

Virksomheten hadde ikke ved tilsynet dokumentasjon på foretatt undersøkelser av mulig jordforurensning på tomte. Miljøenheten viser til Klif's Veileder for undersøkelse av jordforurensning i nye barnehager TA-2261/2007. Veilederen er oppsummert i miljøenhetens faktaark nr.65- Jordforurensning på nye lekeområder. Tilkjøpte masser skal tilfredsstillende kvalitetskriterier oppgitt på faktaarket. Dokumentasjon på at tilkjørte masser er i henhold til kvalitetskriterier skal kunne forevises tilsynsmyndigheten.

Fra forskriftens § 8: *"Ved valg av beliggenhet for ny virksomhet som omfattes av forskriften, skal det tas hensyn til trafikkforhold, luftforurensning, støy, klimaforhold og risikofaktorer i miljøet, samt områdets utforming og topografi"*.

Avvik 1: Det kunne ved tilsynet ikke legges fram dokumentasjon på at tilkjørte masser tilfredsstiller kvalitetskravene i Klif- veileder TA 2261/2007.

Radon

Ifølge strålevernforskriften skal alle barnehager og skoler innen 01.01.2014 dokumentere radonnivå ved gjennomføring av langvarige målinger (sporfilm, 2-3 mnd) av radon i vinterhalvåret. Trondheim eiendom, som er eier av barnehagen, har ansvar for å gjennomføre slike målinger.

Måltid

Barnehagen serverer både kald og varm mat til barna i tillegg til at barna har med seg egen matpakke. Barnehagen har etablert rutiner for servering og oppbevaring av mat (IK-Mat). Det ble avdekket noe manglende oppfølging av registreringslister knyttet til IK-Mat.

Rengjøring/vedlikehold

Renhold

Et godt renhold er avgjørende for å oppnå et godt innelima. I barnehager er det spesielt viktig med godt renhold på gulv, siden barnas leke- og oppholdssone i stor grad er på eller nær gulvet. Inngangspartiene til barnehagen er tilrettelagt for forebyggende renhold med fotskraperist på utsiden av inngangsdøra og matter i grovgarderoben

Det er utarbeidet renholdsplan og ansvarsforhold og arbeidsfordeling for orden og renholdet er avklart.

Sikkerhet og helsemessig beredskap

Beredskapshåndbok og handlingsplan ved alvorlig sykdom/ulykke/død benyttes rutiner utarbeidet sentralt i Trondheim kommune.

Inneområdet

Ved befaringen av innelekeområdet ble det påvist manglende skåldesperre på stellebenk i stellerom. Alle tappesteder tilgjengelig for barn skal være skåldesikret. I tillegg ble det påpekt at peis/ildsted manglet tilstrekkelig sikring mot skåldefare når peisen er i bruk. Videre ble det også påpekt at muligheten for barn til å åpne døra til peisen også var tilstede med nåværende utforming. Det ble opplyst at peisen ennå ikke var tatt i bruk og at rommet normalt skulle være avlåst, og under oppsyn av voksne når det var i bruk.

Fra forskriftens § 14: "Sikkerhet og helsemessig beredskap. Virksomheten skal planlegges og drives slik at skader og ulykker forebygges..."

Avvik 2: Sikkerheten på barns innelekeområde er ikke tilstrekkelig ivaretatt.

Virksomheten må foreta en vurdering av innelekeområdet og iverksette tiltak for å sikre at alle tappesteder tilgjengelig for barn er skåldesikkert, og innføres rutiner/tiltak som sikrer at peis/ildsted er tilstrekkelig sikret.

Smittevern

Barnehagene har etablert rutiner for håndhygiene og stellerutiner, som er i tråd med faglige råd fra Folkehelseinstituttet og miljøenhetens faktaark. Det benyttes engangsutstyr og desinfeksjonsmidler i forbindelse med stellesituasjonen.

Barnehagen har rutiner for vask av leker ved at det velges ut noen leker som vaskes 1 gang per måned. Leker som erfaringsmessig ofte puttes i munnen bør vaskes ukentlig og skal vaskes minst hver 14. dag. I tillegg vil det i smittesituasjoner også være et behov for intensivt renhold av utsatte leker. Dette medfører at man må ha en viss oversikt over hvilke leker man har vasket. Det vises til Folkehelseinstituttets "Faglige råd om barnehager og smittevern" og Trondheim kommunes faktaark "Hygiene i barnehager og skoler".

Fra forskriftens §17: "Smittevern. Virksomheten skal planlegges og drives slik at risikoen for spredning av smittsomme sykdommer blir så liten som praktisk mulig."

Avvik 3: Barnehagen har ikke tilfredsstillende rutiner for vask av leker.

Det må etableres rutiner for vask av leker der de lekene som erfaringsmessig oftest puttes i munnen minimum må vaskes hver 14. dag.

Inneklima/luftkvalitet/varme/lyd

Barnehagen er utstyrt med balansert ventilasjonsanlegg. Virksomheten hadde ved tilsynet ingen merknader til byggets inneklima, men miljøenheten påpeker at det er omfattende byggeaktivitet i nærområdet som kan føre til at luftfiltrene må ha hyppigere ettersyn.

Vurdering av Ladesletta barnehage

Ladesletta barnehage har etablert et internkontrollsystem som synes å omfatte de fleste krav satt i *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* Ved tilsynet ble det avdekket 3 avvik fra *forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.* knyttet til sikkerhet og smittevern som må rettes

Miljøenheten ber om skriftlig bekreftelse innen 07.12.2013 på at avvikene er rettet.

Når miljøenheten har mottatt bekreftelse på at avvikene er rettet vil barnehagen kunne gis driftsgodkjenning.

Ved manglende bekreftelse på at avvik er rettet innen fristen, er denne rapporten å betrakte som et varsel om at pålegg vil bli gitt for at avvikene skal bringes i orden. Vi viser i denne forbindelse til Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker §16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjeff

Rune Berg
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi til

Trondheim kommune, Postmottak Oppvekstkontoret,
Trondheim kommune, Postmottak Utbyggingsenheten